

**ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น
ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕**

๑. หลักการสำคัญและเหตุผล

พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕ ประกาศราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ โดยมีหลักการและเหตุผลที่สำคัญ คือ สมควรจำกัดการยึดทรัพย์สินของภิกษุ เพื่อให้ภิกษุสามารถประกอบอาชีพทางภิกษุกรรมต่อไปได้

๒. สารสำคัญ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕ มีจำนวน ๖ มาตรา โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ บทนิยาม (มาตรา ๔)

พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕ ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “ภิกษุ” หมายความว่า ผู้ที่มีอาชีพด้านการทำกรภิกษุกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์

๒.๒ ทรัพย์สินของภิกษุที่ไม่สามารถบังคับคดีได้ (มาตรา ๕)

ทรัพย์สินของภิกษุดังกล่าวต่อไปนี้ ท่านห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ยึด คือ

(๑) พืชผลที่ยังไม่ถึงเวลาเกี่ยวเก็บ

(๒) พืชพันธุ์ที่จะใช้ในปีต่อไปตามปริมาณอันสมควรโดยเทียบเคียงกับเนื้อที่ซึ่งภิกษุได้ทำในปี

ที่แล้วมา

(๓) พืชผลที่เก็บไว้สำหรับเลี้ยงตัวและครอบครัวตามฐานานุกรมสำหรับปีหนึ่ง

(๔) สัตว์และเครื่องมืออันประกอบการอาชีพที่มีไว้พอควรแก่การดำเนินอาชีพต่อไป

๒.๓ กรณีที่เจ้าของทรัพย์สินสามารถร้องขอให้ถอนการยึดทรัพย์สินได้ (มาตรา ๖)

ทรัพย์สินของภิกษุดังกล่าวในมาตรา ๕ นั้น ถ้าหากถูกยึดอยู่และยังมิได้ขายจนถึงวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เจ้าของก็อาจร้องขอให้ถอนการยึดเสียได้ก่อนที่ได้ขายทอดตลาด

๓. วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕ มีหลักการและเหตุผลที่สำคัญ คือ สมควรจำกัดการยึดทรัพย์สินของภิกษุ เพื่อให้ภิกษุสามารถประกอบอาชีพทางภิกษุกรรมต่อไปได้

๔. มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๕๖๕ มีมาตรการที่สำคัญ คือ เป็นการจำกัดการยึดทรัพย์สินของภิกษุที่ประกอบอาชีพทางภิกษุกรรม โดยกำหนดให้ทรัพย์สินบางประเภทของภิกษุนี้ เจ้าหนี้ไม่สามารถทำการบังคับคดีได้ ซึ่งได้แก่ทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) พืชผลที่ยังไม่ถึงเวลาเกี่ยวเก็บ

(๒) พืชพันธุ์ที่จะใช้ในปีต่อไปตามปริมาณอันสมควรโดยเทียบเคียงกับเนื้อที่ซึ่งภิกษุ

ได้ทำในปีที่แล้วมา

(๓) พืชผลที่เก็บไว้สำหรับเลี้ยงตัวและครอบครัวตามฐานานุกรมสำหรับปีหนึ่ง

(๔) สัตว์และเครื่องมืออันประกอบการอาชีพที่มีไว้พอควรแก่การดำเนินอาชีพต่อไป

นอกจากนี้ ทรัพย์สินของกสิกรใน (๑) – (๔) นั้น ถ้าหากถูกยึดอยู่และยังมีได้ขายจนถึงวันใช้พระราชบัญญัตินี้ (วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๗๕) เจ้าของก็อาจร้องขอให้ถอนการยึดเสียได้ก่อนที่ได้ขายทอดตลาด

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

ปัจจุบันประชากรของประเทศไทยบางส่วนยังคงประกอบอาชีพทางกสิกรรม ในกรณีผู้ที่ทำการกสิกรรมอยู่ในฐานะเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ทรัพย์สินของผู้ที่ทำการกสิกรรมบางประเภทจึงมีความจำเป็นในการประกอบอาชีพ จึงไม่ควรให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาทำการยึดทรัพย์สินได้ เช่น พืชผลที่ยังไม่ถึงเวลาเก็บเกี่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการทำการกสิกรรม เป็นต้น ดังนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของกสิกร พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงเป็นกฎหมายที่คุ้มครองลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ประกอบอาชีพทำการกสิกรรมไม่ให้ถูกบังคับคดีกับทรัพย์สินที่มีความจำเป็นในการทำการกสิกรรมตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ประกอบอาชีพทำการกสิกรรมสามารถประกอบอาชีพในทางกสิกรรมต่อไปได้ และเมื่อลูกหนี้สามารถทำการกสิกรรมต่อไปได้ก็จะทำให้มีรายได้นำมาชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งฝ่ายเจ้าหนี้และลูกหนี้

๖. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของกสิกร พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเป็นการจำกัดสิทธิในการบังคับคดีของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา กล่าวคือ เจ้าหนี้ไม่สามารถยึดทรัพย์สินบางประเภทของลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพทำการกสิกรรมตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทกำหนดโทษในกฎหมาย ดังนั้น จึงไม่มีการดำเนินคดีหรือลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่พบปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย แต่อย่างไรก็ดี กฎหมายฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานจึงอาจไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดในการพิจารณาหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายดังกล่าว